

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2023-05-16 Nr. (1.6 Mr) 2T-556
Į 2023-04-28 Nr. 2D-1103 (11.4 E)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Pagal kompetenciją išnagrinėję derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas), teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Manytume, kad Nutarimo projektu nauja redakcija dėstomų Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) 1 punkte teikiama nuoroda į Reglamentą (ES) Nr. 2022/2472² yra perteklinė, nes ji pateikiama Nutarimo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) preambulėje kaip Taisyklių priėmimo teisinis pagrindas. Siūlome įvertinti, ar Taisyklių 1 punkto nereikėtų atsisakyti. Kartu siūlome įvertinti, ar konkrečių Reglamento (ES) Nr. 2022/2472 struktūrinių dalių nereikėtų nurodyti Nutarimo preambulėje.

2. Remiantis Taisyklių 2 punktu, Taisyklių tikslas - nustatyti valstybės pagalbos kompensuojant dalį pareiškėjų nuostolių, patirtų dėl *fitosanitarijos priemonių* naudojimo teikimo iš valstybės biudžeto lėšų sąlygas ir tvarką, o Taisyklių 4 punkte nustatoma, kad pagal Taisyklės kompensuojama dalis nuostolių, patirtų *sunaikinus* karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, *fitosanitarijos priemonės* – teisės aktų nustatytos priemonės, kurias naudojant augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai apsaugomi nuo kenksmingųjų organizmų. Remiantis nurodyta *fitosanitarinių priemonių* sąvoka, jos, tikėtina, apimtų ne tik karantininiais kenkėjais užkrėstų ir (ar) galimai užkrėstų augalų ir (ar) augalinių produktų sunaikinimą, bet ir kitas priemones. Sprendžiant iš Taisyklėse nustatyto teisinio reguliavimo, pagalba būtų teikiama tik sunaikinus karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar)

¹ Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“.

² 2022 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) 2022/2472, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius.

galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus. Atsižvelgiant į tai ir siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo, siūlome Taisyklių 2 punkte aiškiai įvardinti, kad pagalba teikiama sunaikinus karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus.

3. Taisyklių 2 punkte nurodytus subjektus, kuriems pagal Taisyklės kompensuojama dalis patirtų nuostolių, siūlome suderinti su Fitosanitarijos įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais subjektais.

4. Taisyklėse siūloma vietoj „*kenksmingojo organizmo*“ termino vartoti „*karantininio kenkėjo*“ terminą. Atkreipiame dėmesį, kad „*karantininio kenkėjo*“ terminas nėra apibrėžtas nei Fitosanitarijos įstatyme, nei Reglamente (ES) Nr. 2022/2472, į kuriuos teikiamos nuorodos Taisyklių 3.4 papunktyje. Pagal Taisyklių 3.2 papunktį, fitosanitarijos priemonės taikomos siekiant sunaikinti *karantininiais kenkėjais* užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus, o Fitosanitarijos įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje, kaip jau minėta, įtvirtinta, kad fitosanitarijos priemonės – teisės aktų nustatytos priemonės, kurias naudojant augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai apsaugomi nuo *kenksmingųjų organizmų* (taip pat visame įstatyme vartojama *kenksmingųjų organizmų* sąvoka). Svarstyta, ar siekiant Taisyklių ir Fitosanitarijos įstatymo nuostatų suderinamumo, nebūtų tikslinga atsisakyti „*kenksmingojo organizmo*“ termino keitimo į „*karantininio kenkėjo*“ terminą. Nepritarus šiam siūlymui, turėtų būti pateiktas pagrindimas, kodėl šiuos terminus siūloma sukeisti ir kokiais teisės aktais remiantis tai siūloma atlikti.

Kartu pastebime, kad Taisyklių 3.2 papunktyje, taip pat 4 punkte ir 4.6 papunktyje, įtvirtinta, kad *karantininiai kenkėjai* nurodyti Taisyklių 1 priede, nors pačiame priede nurodyti *kenksmingieji organizmai*. Minėtas prieštaravimas turėtų būti pašalintas.

5. Siūlome įvertinti, ar tikslinga Taisyklių 3.3 papunktyje įvesti Žemės ūkio ministerijos informacinės sistemos sąvoką. Tai yra valstybės informacinė sistema, todėl manome, kad ją Taisyklėse galima nurodyti ir be apibrėžimo, kaip tai daroma Taisyklių 4.3 papunktyje, nurodant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registrą.

6. Taisyklių 4 punkte nustatyta, kad pagal Taisyklės kompensuojama dalis nuostolių, patirtų sunaikinus karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus *augalus ir (ar) augalinius produktus*. Atkreipiame dėmesį, kad Fitosanitarijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytas platesnis galimų sunaikinti objektų ratas, t. y. be augalų ir augalinių produktų nurodyti ir *kiti objektai*. Siūlome įvertinti, ar atitinkamai neturėtų būti praplėstas ir pagal Taisyklės naikintinų objektų ratas.

7. Taisyklių 4.3 papunktyje minimas pareiškėjas (*partneris*). Atkreipiame dėmesį, kad Taisyklių 2 punkte įvestas trumpinys *pareiškėjas*, todėl jis toliau tekste turėtų būti vartojamas toks, koks įvestas. Jei Taisyklėse yra poreikis minėti ir partnerį, tuomet Taisyklėse turėtų būti įvesta tokia sąvoka.

8. Taisyklių 9.2 papunktyje nustatoma, kad pagalba neskiriama, jeigu pareiškėjas praleido Taisyklių 12 punkte arba 19.1 papunktyje nustatytus terminus. Atkreipiame dėmesį, kad Taisyklių 19.1 papunktyje nėra nustatytas terminas pareiškėjui atlikti kokius nors veiksmus, o nustatytas terminas Agentūrai, per kurį ji apie sprendimą skirti pagalbą turi informuoti pareiškėją. Teikiama nuoroda turi būti tikslinama.

9. Manome, kad Taisyklių 11 punkte įtvirtinta nuostata, kad Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) pareigūnai paveda ir nustato terminą pareiškėjui sunaikinti karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus, augalinius produktus ir prižiūri, kaip šios fitosanitarijos priemonės naudojamos nėra Taisyklių reguliavimo dalykas, todėl siūloma įvertinti, ar jos nereikėtų atsisakyti.

10. Siūlome įvertinti, ar Taisyklių 11 punkte nereikėtų įtvirtinti, koku būdu Tarnyba turi pateikti atitinkamą pažymą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) ir jos kopiją pareiškėjui.

11. Taisyklių 12 punkte siūloma nustatyti, kad pareiškėjas, pageidaujantis gauti kompensaciją, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pažymos surašymo dienos pateikia Agentūrai atitinkamus dokumentus. Siūlome įvertinti, ar nereikėtų termino atskaitos taško nustatyti ne nuo pažymos surašymo, bet nuo pateikimo pareiškėjui dienos.

12. Siūlome Taisyklių 15 punkte nustatyti terminą, per kiek dienų Agentūra turi pranešti pareiškėjui apie tai, kad jis pateikė netinkamai įformintus ar ne visus reikalaujamus dokumentus, arba klaidingą informaciją.

13. Siūlome Taisyklių 16.2 papunktyje tikslinti, už kokius parduotus produktus gautos pajamos išskaičiuojamos iš pagalbos sumos, ar tai būtų *augalai ir (ar) augaliniai produktai*?

14. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu ne ilgesniu nei 3 darbo dienų informavimo apie administracinio sprendimo priėmimą terminu, siūlome atitinkamai trumpinti Taisyklių 19.1 papunktyje ir 20 punkte nustatytą 10 darbo dienų pareiškėjo informavimo apie priimtus sprendimus terminą.

15. Taisyklių 20 punkte nurodoma, kad sprendimas dėl pagalbos neskyrimo turi atitikti Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus. Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus turėtų atitikti ne tik sprendimas dėl pagalbos neskyrimo, bet ir sprendimas dėl pagalbos skyrimo. Taip pat pažymėtina, kad, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi, ne tik informuojant apie pagalbos neskyrimą, bet ir skiriant pagalbą, turi būti informuojama apie priimtą administracinį sprendimą *išsiunčiant jo kopiją ar nuorašą*, išskyrus minėtoje Viešojo administravimo įstatymo dalyje nurodytus atvejus, kai priimto sprendimo kopija ar nuorašas nesiunčiami. Todėl Agentūros priimami sprendimai (tiek teigiami, tiek neigiami), jų pateikimo pareiškėjams tvarka bei terminai ir tai reglamentuojančios Taisyklių nuostatos turi atitikti Viešojo administravimo reikalavimus.

16. Remiantis Taisyklių 4 punkto nuostatomis, valstybės pagalba bus skiriama, siekiant *kompensuoti* dalį nuostolių, patirtų sunaikinus karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus. Kompensacijos suma bus apskaičiuojama remiantis augalų ir (ar) augalinių produktų rinkos kaina, buvusia vieną savaitę prieš Tarnybos pareigūnų patvirtinimą, kad augalai, augaliniai produktai užkrėsti karantininiais kenkėjais ir (arba) augalai, augaliniai produktai galimai užkrėsti karantininiais kenkėjais. Remiantis Taisyklių 6 punktu, negautos pajamos dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo nebus atlyginamos. Taip pat Taisyklėse nėra numatyta kompensuoti kitos pagal Reglamento (ES) 2022/2472 26 straipsnio 8 ir 9 dalis tinkamos finansuoti išlaidos. Atsižvelgiant į tai, kad iš esmės bus kompensuojama tik nuostoliai patirti sunaikinus karantininiais kenkėjais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus, augalinius produktus, siūlytina Taisyklių 25 punkte atsisakyti vartojamos sąvokos „*tinkamos*

finansuoti išlaidos“, kuri vartojama Reglamento (ES) 2022/2472 26 straipsnio 8 ir 9 dalyse, apibrėžiant visas tinkamas finansuoti išlaidas, kurios nėra įtrauktos į Taisyklių taikymo sritį, bei suderinti šį punktą su Taisyklių 7 punktu, kuriame taip pat nustatoma maksimali kompensacijos riba. Taip pat siūlytina atitinkamai suderinti Taisyklių 16.1 papunktį ir 26 punktą su likusiomis Taisyklių nuostatomis dėl nuostolių kompensavimo, nes pagal Taisyklės bus kompensuojamos ne išlaidos, o nuostoliai.

17. Atkreipiame dėmesį į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, terminijos komisija posėdžiuose svarsto naujus savo institucijos prižiūrimos specialiosios veiklos srities (sričių) terminų straipsnius, taip pat *siūlymus dėl terminų banke jau esančių jos kompetencijai priklausančių terminų ar jų straipsnių pakeitimo*. Atsižvelgiant į tai, kad Taisyklėse siūloma pakeisti termino *fitosanitarijos priemonių naudojimo* termino apibrėžtį, Nutarimo projektas turėtų būti teikiamas Vyriausybei tik siūlomo termino apibrėžties pakeitimą suderinus su terminijos komisija.

18. Pažymime, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento³ 27 ir 32 punktais, išvadų dėl teisės aktų projektų pateikimo laikas pradedamas skaičiuoti nuo kitos darbo dienos po teisės akto projekto paskelbimo ir išvadas teikiančių subjektų nurodymo Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, o išvadas teikiantys subjektai privalo pateikti savo išvadas dėl jiems pateiktų didelių, t. y. 10 ar daugiau puslapių, teisės aktų projektų ne vėliau kaip per 12 darbo dienų. Netinkamo teisės akto projekto derinimo termino nustatymas pažeidžia Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose įtvirtintus teisėkūros atvirumo, skaidrumo bei efektyvumo principus. Atsižvelgiant į tai, prašome užtikrinti tinkamą visų pastabų, gautų per Vyriausybės darbo reglamento 27 punkto pirmojoje pastraipoje nustatytą 12 darbo dienų terminą, įvertinimą.

Kitos teisės technikos ir redakcines pastabas Nutarimo projekto rengėjams perdavėme darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“.

Asta Baltrušaitytė, mob. tel. 8 671 86 471, el. p. asta.baltrusaityte@tm.lt
Petras Butrimas, mob. tel. 8 671 85 515, el. p. petras.butrimas@tm.lt